

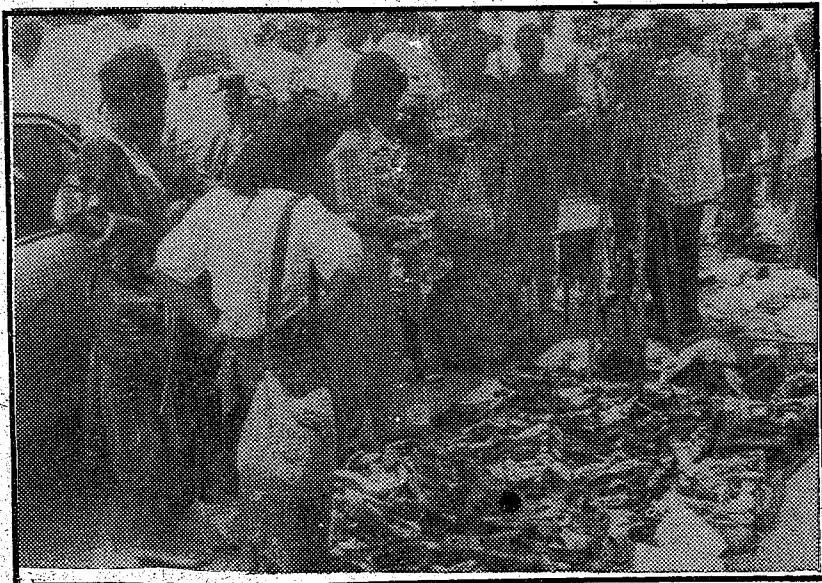

Kibaru

San 21nan Awirili - san 1994
A songo: DOROME 10 - N° 267

A be bo kalo o kalo "AMAP" ka yamaruya kono - Haké : 16.000
"AMAP" kuntigi: Gawusu DARABO - Dilanbagaw ni Sebenbagaw kuntigi : Basiriki TURE

SEFA BARIKA DOGJOYALIKO GELEYAB'AN BEE KAN

DONSOYA DABORA AKECOGOKORO MAYELEMA

Kabini san 1978, donsoya lajora Mali kungow bëe kono. O san 15 de ye ninan ye. A sababu bora ja donni de la, jamana kono, san 1973 la, ka sanji tige, ka kungow nagasi, ka sogow silatunun. A masibaw binna bëe lajelen kan, nogonfe. A ye senekelaw bali, ka soro ke, kuma te jiriforotigw ni monnikelaw ma. A ye ji ni kungo mogow bila baarantanya kene kan. Min ye dowsow ye sa, a ye moné min don olu la, o barika bonyara kojugu.

Olu ka marifaw kera masiriw dörön de y'u bolo... Kuma lasurunya la, a y'olu ke dongsomarifatigi sogofagabaliw de ye. Anw fe farafinna, kabini lawale la, ni sababu ni sababu te, o koro ka ca kosebe.

Nk'a be fo, ko fen bëe be ban, don do la. Hali ni ja ma ban pewu, mogoa faamuyalenw y'a jira, k'a b'a banbolo de kan, sisani, k'a da sanjiko daguncogo numan kan, min kera sababu ye, ka kungo lakuraya, san o san, ka temen körölen kan. Olu de fana ye kungokoncogow caman seginniko jate mine, ka siga b'a la.

Ojatemine be kise kan, bawo, kungo lakurayali ni sogow seginni de be da nogon ma, dije jamanaw bëe kono, sanko, jako basigilen be yoro minnu na.

O siratige la, fangaso ye sariya kura ta, ka kungo dayelen, dowsow ye, ka sogofaga yamaruya, san 1994 kalo 5 fofo kono. A be damine, zanwuyekalo tile folo don, k'a kunce mekalo tile 31 don. Yelema ma don, a ko la, bawo, donsoya tun be k'o waati yere de kono, kabini lawale la, ka na se tubabutile ani Modibotile ma, fo ka s'a bëe lajoli ma, Musatile la.

N'a dabora, kokura ye, demokarasifanga kono, ka ben Alifatile ma, o ye bensenmako ye, min ma latige gansan.

Dowsow ka kan, k'o yoro faamuya, ka donsoya sariyaw bëe lajelen labato, walasa, k'a jira ko demokarasifanga bonya b'u yoro.

Donsoya kecogo yere, a sebenko, a marifako n'a kisekow, a lénpoko n'a takisiko ani sogo suguya fagataw, olu te nefç»donsohoronw» ye, n'o ye töndenw ye, ka koro. Olu ta

man gelen. Dugubakoncogomägo minnu be wuli, karidonw ani fetidonw, k'u kunda kungokan, k'a sor'ut sariya la, olude be donsoya lagosi.

Zanké ye musow yɔɔdon

Nin waati janyana. Ko dɔ tun be musow ka jamana ni cew ka jamana dantila. Cew tun be u danma, musow fana tun be u danma. Ni muso tun ni ce kunbenne, a tun be ce faga. Okama cew tun be boli musow ne tuma bee.

Zanké ko nin te se ka taa ne, ko ka feere jini nin ko in na. Zanké ye bara ta ka taa di bo k'a fa fo a da. Okelen, a ye bununsunba tige k'o ke kurun ye. A ye a ka dibara bila kurunkono, ka kɔtigekataa musow ka jamana kono. A kumbora yɔɔ min, muso dɔ ye a jininka ko a nana mun ke musow ka jamana kono. Zanké ko a ma, ko cew ka nemogo de ye a ji ke bara kono ko ka na a di musow ka nemogo ma. Muso y'a jininka k'o ye munji ye? Zanké ye a bolonkoni turu di la k'a neemu, muso fana ye a bolonkoni turu di la k'a neemu. << Nin ka di kosebe! >> Muso y'o foyɔɔ min na; a ye a bolo turu bara kono fo a nonkon.

Zanké dimina ko n'a te kele fe, ko musow ka nemogo de ta don.

Musokɔlosilikela ye sira jira a la joona-joona. Nka sira bee kɔlosilen be muso caman fe, maramafenw b'u bolo, u be mogow lasiran kosebe.

Kɔlosilimusow ka nemaa ko Zanké ma! << i jo ! i nana mun na yan? Zanké ko a ma, ko cew ka nemogo de ye a ji bo ko di yan ko n ka n'a di aw ka kuntigi ma.

Oye munji ye? Zanké ye a bolonkoni turu di la k'a neemu; musow ka kɔlosili nemaa fana ye a bolo turu di la k'a neemu. << Nka nin ka di kosebe? Nin de ye cew ka nemaa ji ye? >> Zanké ye a kunladon. O foyɔɔ min na, muso ye a bolo fili bara kono fo a kamankun. Zanké kulela ! << ee ! muso, kana kunko lase n ma. Nin ye masake ka donnbolo de ye ka taa aw ka kuntigi ma; ne ye ciden ye>>

Kɔlosilimusow ka nemaa ye Zanké bila ko a ka taa a ka ci la.

Zanké temena muso saba la, naaninan ko a ma : << N'i m'i jo, n b'i sogo sisan ! >> O yɔɔ bee la, Zanké y'a jo, muso ye a jininka, a be taa min. Zanké ye min fo muso tow ye, a seginna o kan. A fana ye di in neemu, i n'a fo muso tow ye a ke cogo min na. Muso taara ni Zanké ye fo jin do da la k'a di jindalasigimuso ma ka soro ka segin ka taa a joyɔɔ la. Jindalasigimuso fana ko Zanké ma : << e nana mun na yan? >> Zanké ko a ma ko cew ka masake de ye a ji bo ka ke bara kono ko n ka di aw ka kuntigi ma. << Oye munji ye? >> Zanké ye a bolonkoni turu di la ka neemu, Muso fana ye a bolonkoni turu di la k'a neemu. A diya kojugu fe, a ye a bolo bee don bara kono fo a kamankun. Zanké kulela : << ee ! N te kele fe ! Nin ye kuntigi ta ye, nin te kɔlosilia ta ye. Muso taara ni Zanké ye muso nemaa fe yen k'a jira a la, nin ka soro ka t'a jo jinda la. Musow ka nemaa ye Zanké jininka ko a nana mun na ale ka jamana kono.

Bonya ni karama la, Zanké ko a ma ko cew ka masake de ye a ji bo ka ke nin bara kono ko n ka n'a d'i ma.

Muso kuntigi ye a jininka, o ji be cogo jumen? A ka di wa?

Zanké ye a bolonkoni turu di la k'a neemu, muso kuntigi fana ye a bolonkoni turu di la k'a maga a da la. << Nin ka di ! A kasa ka di ! >>. Okelen, Zanké ko a ma k'a ka ji doonin min. A ye ji doonin min. Ako : << Tijé yere la a ka di kojugu >>. A ye galama ta ka di bee min ka ban pewu. Dibannen, musokuntigi ye a kanto Zanké ma : << sisán, a banna, an be n'a ke cogo jumen, walasa an ka do were soro ? >> Zanké ko a ma : << Musokuntigi mandi, nin soro man gelén, ne yere be se ka do di i ma sisan n'i sonna >> Musokuntigi ko Zanké ma k'a sonna.

Zanké ye dilan jini musokuntigi fe. U jera. U tilalen tuma min na, musokuntigi ye a kanto Zanké ma : << Tijé yere la nin ka di kosebe ka temen bara kono ta kan >>

Zanké ko fo k'a dama teme. Zanké ye a fo musokuntigi ye ko di in soro cogo bee de ye nin ye. Musokuntigi ye ci bila musow bee ma k'u bee ka jogon soro a fe. Jama kafolen, musokuntigi y'a kanto musow ma k'u bee ka ce kelen jini ka o ke u furuce ye, ko muso si kana ce faga bi temenen ko, ko Zanké ye ale yere ta ye, ko muso si kana maga o la.

Zanké seginna ka taa a ka jamana kono ka nin kibaruya lase cew ma. U bee wulila ka musow ka jamana segere. O don ni bi ce, cew ni musow jera. Owale bora Zanké de la.

Mohamed Bayi Tunkara
Damanko, Yelelenko ni jiko
minisiriso la.

Kibaru Kanubagaw n'a

Woro ko di ?

Dununkan bora
 Dununkan koroma :
 Worosaba dununkan
 Worotila dununkan.
Woro ko di ?
 Fen kelen neci caman
 Worotilayoro,
 N be ye o kene kan,
 N be taa furu la,
 N be mogow don nogon na,
 K'u kafo, K'u ben.
 Dannaya sorò, maakorow yoro,
 N ye bojalan ye.
N be dusu nagali.
 Nisondiya kene kan,
 Denkundiyo la.
N ma ka di,
 Banniyo, sarakabo tuma,
N be dusu saalo
N ma ka go,
 Dogo ye koro dgoya,
 Ee ! boja birifini nogora,
 O te je ni safune ye.
 Fo ni sariyaworo binna
 Dogo kan.
N be min fe,
 N'i ye n ko, i ye n saniya
 ALA k'i saniya,
 N'i ye n ko, i ye n nimi ten,
 I ma jugun n na, mogo kana
 jugun i la.
 N'i ye n ceferen, ka mogow bon,
 I ye n bugun.
 ALA k'i bugun.
 N'i ma n ceferen, ka n nimi ten,
 I ye n kafo.
 ALA k'i kafo.
 Wa n ye hadamadenso
 Nebaa do ye

Mohamedi kone
 Lakolikaramogo
 Ngoron Sahili kafo.

Poyi : Yiriwalibugu

An ka taa yiriwalibugu !
 Ton ye togokura falen koyiriwalibugu.
 Ni mogo min b'a fe ka taa yiriwalibugu
 I be temen sira minnu fe ;
 I be Bendugu sira mine ,
 N'i sera yen, i be bila kalankebugu
 sira kan ,
 Ka soro k'i tilen jekafobugu ma .
 I mana se jekafobugu
 Hakili numan, benkan ye yen mogo
 sebew ye .
 Olu b'i bila jekafobugu sira kan .
 N'i sera yen, a to ma jan bilen,
 I mana i timinandiya doonin
 I be don yiriwalibugu .
 N'i sera yiriwalibugu,
 Kongo t'i mine ,
 Minnogo t'i mine .
 Hali nenafin t'i mine ,
 Munna ? yen togo ko :
 Kalan ni yeelen ,
 jigine ni jigesem ,
 Dönniya ni keneya ,
 Jekabaara ni daamu ,
 Wa daamu b'a jiriw suma koro .
 Yiriwalibugu ko ale te nebo mogo fe ,
 Mogó de be se ka nebo ale fe ,
 Yiriwalibugu ye maa taayoro ye .
 Yiriwalibugu ye maa sigiyoro ye .
 Wa bee be se ka taa yiriwalibugu ,
 Fo n'a y'a sorò yiriwali man d'i ye ,
 Ala ka yiriwalibugu taali hogoya bee
 ye !
 Yiriwalibugu sinsinni jubora ofisi min
 na
 Ala k'o jiidi !

Siyaka Sogoba,
 Kuruma Kura

Poyi : Kunfinya

Jon ko kunfinya man jugu ?
 A ka jugu ni saya ye .
 Bawo saya be bu ni kolow ni semew
 dun i salen ko .
 Kunfinya dun balo ye
 Nenamaw tegew finni ni hakiliw
 datuguli ye .
 Kunfin dalen te kabako la .
 Kunfin te nafamafen ye yorojan ,
 fo n'a yere tege y'a mine .
 A togo te kunfin ye de ,
 A togo ye netigi fiyento ye .
 A jamu ye banabaato - yekojuman
 Ee, Kunfin !
 I te wuli ka bo kunfinya dibi jugu in
 na sa wa !
 Fadensago wo, i te wuli sa !
 Kalanbaa kamalenw ka najegé n'u
 donsogo wo ,
 Wuli sa ! dunni ma gan i la halisa ?
 Kalanbaliya dibi jugu dali m'i tooro
 ban ?
 I sera wuli ye sa, wuli sa !
 Sankemeyirika idalendon, wuli sa !
 Segen min y'an kan, kalanbaliya te
 wa ?
 An ka sorow ka dan tan, kunfinya no
 te wa ?
 An ka bali ka bo nogola, e no te wa ,
 kunfin ?
 O tuma wuli bi bee .
 Ika sebennike biki k'i kataamabere
 ye ,
 I ka signidenw ni dañew k'i
 dalagese ye ,
 Ka jatedenw k'i daladonkili ye ,
 Ka gafew k'i nekorò dungare ye ,
 K'o sebennisiraw k'i temensira ye ,
 I k'olu dörökötö ,
 O mana ke, i na dan jamana
 jobaanjanaw fe .

Banjini Tatinango ,
 Koyila - Marakala (Segu kafo la)

Kalanbagaw Kuma yoro

Poyi : Jiri

Ne jiri,
 Fen barkama kélébali
 Fen tògoma nafamafen.
 Ne te soro yoro min
 O tògo ko Saheli
 N soro yoro hine ka bon.
 Ne de ye hadamadenw jokala ye,
 Ka d'a kan n be hine s'u ma.
 hadamadenw kénéylan de be bo
 ne la.
 Ni so be jo
 Monson ko jiri
 Ni tobili be ke
 gatigimuso ko doço
 Doço dun be bo ne jiri de la
 Hadamadenw lafiyayoro ye ne
 suma ye
 F'u be siilisaala u taato mana se.
 Baganw balobaga
 - Jiri !
 Konow jatigi
 - Jiri !
 Fosi te ke dugukolo kan ni ne sen
 t'o la.
 Fosi te se ka bila ne nona..
 Hali ka taa se ja kéléli ma,
 Ka dansigi ke Sahelikungo la,
 Ka se wolonkotow hake sigili ma,
 Ninnu bëe ye ne jiri joyorow döye.
 Nafolotigi, faantanw
 Fo ka taa a bila faamaw la
 Bëe ko ne jiri.
 Nka ne sikolonbaga ka doço,
 Ne te ladon koñuman na tuma dòw
 la.
 N dun ye fen caman jigi ye.
 N te fen malo,
 N te janfanci ye,
 N te foyi jigi tige.
 Ni n ma min ne,
 N t'o tige.

On'ata ota, hadamadenw te n mago
 to.
 U be tile kuuru ke k'u mago bo n na.
 Ni n jolen tun be yoro min,
 N n bora yen,
 Yoro be yelema, a be lankolonya,
 Dunanw bema f'u lafiyayoro ko,
 Baganw be f'u balobaa ko,
 Konow be f'u jatigike ko,
 Fofenw be taa jatigila were nini,
 O tuma yoro be taamasiyen be ke
 kénéba lankolon ye.
 N'u bema jiri turuke don min,
 Dununw be fo, jenejebaw be ke.
 N'o tile kelen bora la,
 Mogô si t'a kofile tugun,
 K'an ka jiri turulen file.
 Ne kanubagaw,
 N ladonbaaw ni n jiidibaaw
 A' ye wuli !
 A ye wuli ka n sitununbaaw kélé,
 Ka n tijebaaw kélé,
 K'u kélé
 F'u k'a dòn k'u kéléla.

Yaya Kulubali
 Kalandenkaramogo,
 Koyila bamanan

An ka yes doonin

Nin kera wayike do ni kunatoke döye.
 Wayike nana se kunatoke n'a ka fali
 ma, a be k'a muso yelen fali kan.
 Muso in kodiyara wayike ye. A y'i ke
 falisanna ye. A ko kunatoke ma : «ee,
 ce ! i ka fali n'a kôladoni ye joli ye ?
 Kunatoke tora wari nege n'a diyanye
 fe, ka fali feere. A ma jatemine ke
 wayike ka kuma focogo kan. Wayike
 ye warisara, ko a beta ni fali ni muso
 ye. Kunatoke ma son tagali ma. Taa
 kera ni kuma in ye sariya la. Sariya ye
 muso di wayike ma, ka fara fali kan.

Walasa kunatoke ka wayike soro, a
 ye nindabali tige. Don dola, a nana
 se wayike ma, bakunkolow b'a
 kéréfe, a b'u feere. Kunatoke k'a
 ma : «wayike, kunkolow bëe ye joli
 ye ? «wayike ma hakili soro, k'a dòn,
 ale yere kunkolo ye kunkolo do ye.
 A ye kunkolow songo fo. Kunatoke
 ye warisara, k'a be wayike kunkolo
 tige, ka fara kunkolo tow kan.
 Wayike ma son o ma, fo u tagara
 sariya la tun. Tige dira kunatoke
 ma, ko a k'a sago ta, a muso ni
 wayike kunkolo la.

Mamadu Samaké
 Sibila, Sinsanni fe,
 Segu mara la.

Nka Kalimu ko di ?

Faso ye bange ke .
 Bange bora ni denw ye .
 Denw bora faso joli la .
 Faso ni jolibon !
 Faso ni diminamine !
 Faso ni töörlamine !
 Faso ye denw naani,
 K'u labalo,
 K'u lamo,
 K'u ladamu,
 K'u lakalan.
 Faso ni dennadon !
 Nka dije kabakontan te ;
 Denw ye ta bila faso la,
 U yere faso !
 U bokolo !
 Nka: fasojeni laban ye yerejeni ye !
 Sumana Kane
 Balikukalan Baarada
 Bamako (Mali)

SEFA BARIKA DOGÇOYALIKO TÇNC MIN MA SORO SEFA DAFALEN NA...

Kalo témennen «KIBARU» N° 266 kono, tilancé boliko fôra «SEFA» barika la, ka bén san 1994 Zanwuyekalo tile 12 don ma, Afiriki jamana 14 kono. O siratigé la, wari géléyaliko fôra, k'a jira, k'o kera jagokelaw sowulili sababu ye. O la, fén bëe songo yelenna, bawo, tónó min ma se ka soro «SEFA» dafalen na, jagokelaw bë k'o de jini n'a tilancé ye. O dun té ke, n'a ma dadigi moggow la, k'a masoró, sanni ani feereli, olu té kötigé, fo n'an sara.

«SEFA» barika dögöyali ye géléya suguya dō basigi, min ye moggow jigin nogon na, k'u bila nogon na, ka tila k'a jira, ko jamana fangasode bor'an bëe jigi koro. A folo, fangaso ka bolomadëmë ma izinitigiw ni jagokelaw nekôrifa, olu minnu bë taa fénw san, dijé seleke naani bëe kono, ka n'u feere jamana kono. Olu y'u ka tonokow jate miné, k'a ye, k'o n'u ma dō far'u ka fénw songow kan, k'u té fosi soro, wali, u k'u senbo iziniko ni jagoko la, sanko, u ni moggow kana bila nogon na, faama kunda ani hadamadenya kunda. Olu ka jate la, ni fén min soro la nogoya la, o bë feere nogoya la. N'a soro la géléya la, o yoro bë d'a songo kan. N'o wari bë moggow min bolo, o bë sanni ke. N'a wari t'a bo, i b'a dafa jini. N'o ma soro, i b'a dabila.

An b'o kéné de kan, sisan. Mali kelen dörön té. A ko bë són, ka mogô suguya minnu sègen kosebë, o ye «kobakelaw» de ye, minnu té jatemine ke, magoñefen «géléenmanko» ani negelafen «gansanko» la. O de kosoñ, a bë fo, ko soro mana laada min sigi, ko géléya de b'o laada wuli. A filanan, fangaso ye bolomadëmë min kofò, k'o bë fara kalosaraw kan, odögöyara forobalamoggow tena kojugu. Baarakela minnu y'uka denbayawjigiye, balokowni musakako werew la, olu sago ye saraw damakéñeli de ye géléya ma.

O yoro bë faamuya, bawo, soro ña were té baarakelaw la, u ka kalosaraw kó, wa, jagokelaw tena olu danma songo sigi, k'u saraw t'u labo. O sarako dagunbaliya de bëna ke baarakelaw ka sègen sababu ye, foroba kunda ani këñereye kunda, k'a masor'a fan fila bëe baarakelaw haminankow ye kelen dörön de ye. O ye mun ye ? Ka soro ke, min bë ben denbaya balo ma. Ni daga sera ka sigi dörön, baarakela bë lafiya, hali ni bë ma fa... Nka, n'o ma se, ka ke nunkorokuma bë caya; mankan bë ke; baara bë bila; muruti bë damine, min laban ye nogonlajaba ye. Fangaso ani baarakelaw ni lakoïdenw b'o «saradagunbaliya» kéné de kan, sisan.

GELEYA B'AN BEE KAN ... O BE KA JINI N'A TILANCE YE

A fongonkoko bë son, ka geleya, k'a masor, izinitigiw, jagokelaw, forobabaarakelaw n'u fen te fangaso bolo, min bë laboli ke. Hali n'o joggonnaw ka «girinkajowalew» jubo, walasa bë laboli ke, o ye waatilako de ye, i ko ka fangaso negean, a k'u ka doni feganya, ka «donatemenko». Nk'a kuntaala janyali, wali, t'a fe, n'a ma ke ni joggonlajabako werew ye. k'a ke «kobasigita» ye, kudayi, o te kun Mali Jatemine la, jamana konomögöw, cew ni fangaso la, hali san 5 nataw kono. O de koso musow, denissenw ni maakorow, siwiliw ni fangaso t'a fe, k'a kun don, fen koro, a te se, ka militeriw, bee lajelen jigi dalen bë fangaso min laban. Baarakelaw fana ka kan, k'o yoro kan. O de y'a ko geleya kojugu. A bë fangaso faamuya. bil'a kognoganbolo n'a konoafilibolo de kan,

Fen min yecikelaw sègenyörön'u lafiyayörön ye, olu kolomayörödow nefora kalo temennen bawo, hali ni fangaso kera «kokodamantan» «KIBARU» kono. O siratige la, a jirala, k'a ye, a te se, ka bee ka na labo. A bë fo de ma «SEFA» barika dögoyako tene dadigi cikelaw ko «dönnin-dongoman». An selen bë yoro min la, minnu ka sorofenw bë taa feere jamana Dusu te... O siratige la, fen min cekani, o ye kókan. O kókanfeereli b'olu ka warisorota jatemine deye, k'a faamuya, ko mögkelenko, joggonna fila de las'u ma, k'a da kókanwariw jekulukelenko, wali, jamanakelenko te. O yoro barikaw bonyako jugu kan, ni «SEFA» ye. O faamuyali b'an miiri da latigekow ni misali ye «FARAN FARANSE» dörömë kelen limaniyakow kan. N'o kera, an b'a don, ko keli ye» SEFA» dörömë 20 ye, wali, dörömë 120 ye. Oda te se, ka goya, cogo sila, ko bëe kelen niyörö dantigelenkorodon; ko mögo si ta koorisénélaw, jiriforotigiw, baganmaralaw ani te di mögo were ma.

O temennen kó, u ka minenw soroli nögyaliko fóra, k'u ladon jamana kono. A kera cogo o fangaso joyörö min bë bolomademeko la, k'a cogo, Malicikelaw ka nemogojekulu min sigira, nesin jekuluw ma, jamana kono, o bëna nefs o ten'a sigi, k'a bolo d'a sen kan. A fana bëna «KIBARU» nata kono.

SEFAKO GELEYA KAMA, SILAMEW MA SE, KA JINAN SUNKALO N'A SELI DIYABO

Jinan, san 1994 sunkalo daminera feburuyekalo la, k'a kuncé, marisikalo tile 12 don. O la, sunkaloseli kéra Marisikalo tile 13 don, Mali duguw bëe kono. Osiratigé la, an bë Ala tanun, k'a masor, a fila bëe kéra simaw jéna. O ye garisikelako ye, an jigi dalen bë min caman kan, an ka dinélatigé kono. Nka, jinan, sunkalo n'a seli kéra geleya kono, min ma dogo, mogokelen si la, Mali kono. A bë se, ka fo, kabini Musa Tarawele ka fanga binna, san 1991 sunkalo la, ko, Malidenw ma sunkalo kelen si diyabo.

Ni baarakelaw ni jagokelaw te gerewu la, lakolidenw bë karili, jenini ani lakoli bilali la, gansan. N'olu kunna mogow la, san 1992 ni 1993 la, wariko geleya min farala jinan mankanw kan, o ma sunkalo n'a seli lateménko diya, cogo si la, silamew bolo,

dugubaw kono, kuma te cikéduguw ma.

O wariko geleya soro, tilance boli de la, «Faran Sefa» barika la, min kéra sababu ye, ka doromé 10 fen ke, doromé 20 ye. Osiratigé la, fen minnu ka gelén, mogow ma, kosebè, sunkalo ani seli la, i ko balofenw, sukaro ni kogo ni tigatulu bë minnu cema, ani bagiw ni masiriw n'u nogonnaw, fo ka se safune ni bula ma, olu bëe songow yélénnna.

O t'a bëe ye, bawo, fen dòw tununna, hali, je te d'u kan, sugu la, fo k'u san, dagelen na, dogo la. A juguyayoró kéra wariko ye. Fen ma fara kalosaraw kan. Jagokelaw k'u te se, k'u ka fenw songow jigin, k'a sor, wari sébelama te mogow bolo. Sunkalo ni seli ker'o cogo togofobali min kono, an b'o de kéné kelen de kan, hali bi. A bë se, ka f'o la, cogo jumen na, ko jinan sunkalo n'a seli kéra nogoya kono?

JINAN MAKANTAAKOW BILALA BOLO KELEN KAN

San o san, sunkalo n'a seli temenni bë ben, hijira labenni ma, silamejamanaw bëe kono. An b'o de wele, ko «makantaa». Ale de ye diine samasen duurunan ye.

A wajibiyalen bë, silame setigi kelen-kelen, bëe ma, siñé kelen, a ka dinélatigé kono. Osiratigé la, fangaso min b'a taanikaseginkow laben, o ye jinan, san 1994, taama musakaw bëe jate, ka ben «sefa» 1.198.900 de ma, n'o ye, miliyon kelen, ni wa binaani ye, doromé 200 ni 20 k'a je.

A jirala ko hijidenkelen bë se, ka taa ni minen kilo 25 ye, ka segin ni kilo 40 ye, gansan. Nka, segintuma la, ni fen o fen yélénnna kilo 40 kan, o bë sara, kabini Makan yen. Bato ta ye, kilo kelen sefa 300 ye. Awiyon ta ye, kilo kelen sefa 1.000 ye. A jirala, ko hijidenw bëe k'i jija ka se Bamako, ka kon awirilikalo tile 17 jé, walasa, ka dogotorolakow, seben kow ni fotokow bëe jénabò, sanko, taalidon, n'o ye kalo tile 25 ye, o kana yéléma. A ka c'a la, seginni bë ke, Mekalo tile 25 n'a 28 furancé kono.

Fangaso kelen, ka jinan makantaakow bëe bila bolo kelen kan, a ye laadilikan caman jensen, hijidenw kama. Osiratigé la, a jirala k'u ka fara nogon kan, ka ke kulu kelen ye, kabin'u taatuma, fo k'u se Makan, an'u segintuma; k'u k'u kolosilibagaw ka laadilikanw lamen, walasa k'u kisi mantoorow ma, hake te minnu ma, hijira waati kono.